[illegible]

ועוד שאלני אם תיקנו
זמן לעושה שופר ומצוה לעומר כמו סוכה ולול
תפילין וציצית המוזכרין בתוספה דברכות ועל
שופר לא ניכל לפוטרו מפני שאין המצוה בגופו
כי אם בקולו כמו שמחלק בירוש' דלולב הגזול בינו
ללולב על שופר של עז שהרי גם סוכה עיקר המצו'
בגופה וגם לשבת למה לא תיקנו כמו לימים טובי'
אם תלוי בזה שאינו צריך קידוש בד̈ צריך ראייה
מאתים ונישא' יש פיעור ברכה במידה גסה׳׳
שמחה בר' שמואל׳׳ תה̈ק ע'

מורי הרב
אני לא רצתי לפניך לאסור היבמ' הזקינה
על היבם אני רצתי להקדים חליצה לייבום יעקב
דבעלמ' מצות יבום קודם דגנה בספרי עקרה וזקינ'
למצות חליצה להקדים ולא תיקשי השתא מזן ה'
התוספת' ולשון התוספת מוכיח דקתני עקרה וזקינ'
ושאר כל הנשים או חולצות או מתייבמות
ולא קתני בסתם ושאר כל הנשים והוי א עקרה
וזקינה בכלל אלא משום דלא דמי חליצה

אפיטרופיא שאם
אחריך תני חפץ פלונ
בחייה יירש ואם תימ
מיוזרה ילכה בלא טעמ'
לאחרים משום דאמרי
ובמוקום אחריך הוי קינ
לי אי הוי עיקר אילא
הכי מעיר שפי כתב נכס
קתני אבל מקינת לירש
ודוק בפי' והשכח וגם מ
מאי אמרי' מה לי מכרו לה
והוי שיור באילו נתן מה
לאחר דהוי שיור בפי' רב
הזכירוהו מאחיו ולא רצ
והיינו הוכחה שנתן למי ש
עניי מהמורי מקובל ע
בגיש נוחלין כדרב עירא
אינו האחים וכתב הספ
אינו הבנים וכן מוכח כמ

[illegible] ראשונה מדה
פשוט בפרק י״ע [illegible]
חזרו לומ׳ ומשנה
[illegible]יגרת מדה ודבר זה אין
[illegible]ל הילפסי והנה לשוני
[illegible]חתנה [illegible] לשינה
[illegible]ר יותן ה[illegible]ת
[illegible]נדרי עד [illegible]
[illegible]דיוה כרבנן נפ׳ [illegible]
[illegible]לה מילה רשמ׳ [illegible]
[illegible]ומירה ינב הוא מילי [illegible]
[illegible]תיבה הוא חדוו מתיבה א
[illegible]א מורדת ומתיבה א
[illegible]ינו דהוי [illegible] מורדת וסביר
[illegible]היה עברינן עד כאן לשונו
[illegible]בי ר׳ יותי שעכא מרי נע
[illegible]ונה להוספת כתובה וזה
[illegible]י בתשובה גאון רינבם
[illegible]גוי או לדבר אחר הראשו

[illegible]
ילדה ויינה חפינה בחליעה ויבום ושקלה כתוב
מנה [illegible] וגם התוספת עד גמיר לדבר הפוסקי׳
כשמור [illegible] הודיעני הן או לאו:
ועל ששאל הרב היכא שנתכלה כל
נכסיו מחפץ פלוני שיהא אחריך ליורשיי נר׳ הדבר
דכיון דאחריך שני והוי בקיניין הגוף אפי׳ לרשב״ג
ואפי׳ להריש לקיש דקיימ׳ לן כוותיה בחולין דכולה
למ[illegible]יהא שדויקא המשיא [illegible] למכור
נרשב״ג הוא רשע [illegible] המקבל מתנה פיקח הוא
שמ[illegible] זה נתקנתו ותו דקיי׳ לן נהיא דאי קדמה
סיכו[illegible] וזכינה זבינה זביני וכיון דכידה ולמכור החכ׳
נר׳ לי [illegible] הרי שייר [illegible] אפילו
[illegible] שמו שני ישנו ויחד [illegible] וכזה
נר׳ לני כדברי [illegible] שהשייר ששייר ליורשה
או להקדש הרי שייר וגם מה שגילה שלא רצה
[illegible] לאחיו מפני שנשא טמונה שכלפו עליו נר׳
[illegible] אפי׳ מיאומדנא שכלפו להלה מתנה גמורה
[illegible] שבלכי כל האומדנות אינם שווה יש
[illegible]

איש ואישה שעשו יחד עם זקנתם ונפטר
הבעל בלא זרע והיבם תובע ליבם יבמתו הזקנה
אם מותרת לו לכתחילה מספק שמא לא וכו׳ :
לבנות זה מזה אבל אם אילו נושאת לאחר א׳
נשאת היא אחרת היו זוכין או שמא היא היתה
עקרה אהרא עקור ולא היתה להם שעת הכוש׳
דגל בידו שמירת הרי סריס חמה כדאמ׳ כפ׳ הערל
אין לך אשה שכשירה ליבם שלא נעשה בעלה
סריס חמה שעה אחת קודם למיתה ואעג דלא
נולדו בו סימני סריס אהיכא דנולדו בו סימנין
סריס פשי׳ לן דלא היה לו שעת כשרות אבל לא
ספיקה נולד אם היה לה שעת הכשר אז לא
דלא הת׳ יבם מספיקה או דילמ׳ כל היכא דלא נולד
בו סימני סריס ודאי היה לו שעת הכושר וכן גבי
אשה שלא נולדו לה סימני איילונית · ובספר
מיושר הלך ממעט איילונית ושאינה ראויה
לילד מייבום ומרסי ריבמתו יבמתו מותר׳ לחלוץ
עקרה ואהיתה ואיילונית וקטנה ועל כורחין או

דבר זה מרמיהי אך ב
שהיתה זקינה כשמ
רודתו של הר׳ מנחם ו
אפרים ובאו לפני רבי
שפירא ומגנינא וגר
מרי היה שם וכפירוה
ובסת שוה מיאה וזקק
והם היו רוצים לייבם א
אם עמה היו רוינים לנ
נשים והיבמין היו אומרי
לא היה במקום דיחוי מ
ומיעפינת שהיו אוסרים
וחליצו לה ונישאת לר׳
לה וולד עד יום מותה וא
לא היתה נותנת כלום כ
ונכרה היה הר׳ ... ו
לייבם הואיל והיתה לה ש
סימני סריס אוסימני א

שעה המשר ומיהו
יא והיה לו שעיר
ש לעניין חליצה גרידא
היא ובספר המקינו עו
א אותה יבם גרידא נפק
מה יבמו וכו' עד איסור
ינו ולא מת יבמו עקר
ו חולץ אומה יבמות
מיא לינדרין קתני שאר
וזקינה בר עבר יבמן
וכרות שפכה דקתני ברן
במין פה קדוש ואמרו
עקרה וזקינה בהדי דיש
יסור קדושה ועקרה וזקנ
ושאר כל הנשים או חולצ
יסור לאוין דומיא דתני
בפ' כיער ומייתינן לה בהעור
כרים אדם והזקן או חולצ

מיבום אוציא ערוות של מיתה בר מינים ולא
אוציא חייב לאוין מיבום ת"ל לא אבה יבמי ולא
שלא יבה בה המקום דהני מילי נכלי לא אבה
ואע"ג דבפ' כיער מפר' טעמ' אחרינ' גזירת ביאה
ראשונה אטו ביאה שנייה הרבה דוגמות זה יש
נסיפרי והם אסמכת' דהא בפ' כיער רב גידל
נמי בעי לאתויי מיבמיהו יבמתו חייבי לאוין ולא
איתוקם ורב גידל לא שמיע ליה ברייתא דסיפרי
דדריש ליבמיתו רבה לעקרה ולזקנה להקים את
יבמתו מה ער"ך מפני שנ' והיה הבכור הלד
ומיעטוני איילונית מינים יכול שאני מוציא עקר
וזקנה ואיילונית וקטנה שאינה ראויה לילד
ת"ל יבמתו יבמתו רבה פי' יכול שאני מוציא מיבו
עקרה וזקנה שתהיו זה באיילונית וקטנה שאינה
ראויה לילד שמיעטנו מיבום ונ"ל יבמתו יבמתו
רבה אותה ליבום נמי והא דנקט קטנה בהדי
איילונית כשיטת ר' מאיר דאמ' קטן וקטנה לא
חולצין ולא מייבמין ותני מ' לשנות יכול שאני

3

ש... ...
נמי כל דבר שאסור
י סחורה פי׳ כקניעות
ין אסור אלא אסכן
הילכך אעפ שלא
יוד׳ מכל מקום לפירוש
א יפלוגת׳ דר׳ יהודה
ר׳ יהוד׳ אומ׳ אחמירי של
רין אמרי׳ מאי טעמ׳
טוה אסרי והורין ר׳ יוסי
ין מלכות אונסית הכא
כמין העיירים ״ עד
יהידו לעיירים למכור
מן העירה ואין להם
ינה להם מה שאין כן
ר חסר בירוש׳ דידן מיירי
יכ׳ דר׳ יהוד׳ ברוחק הוא
י חכמ׳ דאוסרין היינו
רין אפי׳ כנתכוונו הוה

כגון ... שירשו ...
ידי עירה כשהיה עד עכו וכי איסורא נמי לא חזינ׳
ומוקמינן להכין דמייתי התלמוד מההיא עובדא
וכל שכן מדר׳ אייות דלעיל שהכותי מהם להיתר
ומכירה זו והיתה בהיתר שהיתה לו גם אומנות
אחרת או בעניינים אחרים שפיר שתי׳ לעיל
ולא להכריע אזה אבא מרי כאתי אך הלכה אני דורש

אמר העזרי

אעפ שאיני כדאי אני
רשאי למשוך ידיי ממינות מורי אבי העזרי מה
שפסק מורי להיתר סחורה נבילות וטריפו׳ וסמך
עלמה שפסק בירוש׳ כר׳ יהוד׳ דאמ׳ ובלבד שלא
תהא אומנותו בכך לא פסק ולא חידש בירושל
אלא כפסק גמר׳ דידן נפ׳ זה בורר ופסק ר׳ אבהו
אר׳ אלעז׳ הלכה כר׳ יהוד׳ אסחורי שביעית לפוסלו
לעדות אבל בסחורת דברים האסורין לא פסק
מורי ותו׳ דירוש׳ הל׳ כר׳ יהוד׳ דמתני׳ זה בורר
דמייתי התם תנינן ומסקנא התם אר׳ בא בר זבד׳
ר׳ אבהו בשם ר׳ אלעזר הלכה כר׳ יהוד׳ דמתני׳ התם

[illegible] שביעי' והמין והני

אר' יהוד' א' מה' בזמן שאין לו אומנות אלא היא
אבל יש לו אומנות שלא היא הר[illegible] מותר ה' ר'
עבירא היה יושב ובטל ממל[illegible] כל שני שבוע
וכיון שהתחיל שביעית התחיל מפשט ידיו ונוש
ונותן בפירות עבירה אם יש עמו מלאכה אחרת כשר
ואם לאו פסול אבל אם היה יושב ועוסק במלאכת
כל שני שבוע וכיון שבאת שביעית התחיל לישא
וליתן בפירות עבירה אפי' שאין עמו מלאכה א[illegible]
מותר ר' יצחק בר זכריא א' ר' אבהו משם ר' אלעזר הלכה
כר' יהוד' ותני' [illegible] ר' בא בר זכריא ר' אמ' שמועה
משום זעיר מינה' הניר חייא לחומרא היך עביד
היה יושב ועוסק במלאכתו כל שני שבוע וכיון ד'
שהתחילה שביעית התחיל לישא וליתן בפירות
עבירה אם יש עמו מלאכה אחרת מותר ואם
לאו אסור אבל אם היה בטל ממלאכתו כל שני
שבוע וכשביעית התחיל לישא וליתן בפירות
עבירה אע"פ שאין עמו מלא' אחרת אסור
לא כבר א' ר' בא בר זבדא א' ר' אבהו משו' ר' אלעזר

[illegible]
הריסור' ותבוות אמ
בטר[illegible]ה שקיל היכא
שכר כדי לדון · ותמוה
בין המודר ר' אעג רש
הבלעה שרי שמשכיר
התם ובמסכ' בכורות
גרסי' מעשר בהמה
בהמה תגריל ששחט
ומייתי עלה הא דתנן
בשביעית נותן לו את
לו ותמי' אתרוג מליכו
מילתא ובין היכא דלי
את הפועל במס' ע"ז תנו
בין נסך שכרו אסור ש
אחרת אע"פ שאומ' לו ה
אסור ממקום למקום ע
שפיר בגמר' ומסיק דב
בקדושת שביעית וה

4

...זכי ים למגניא
הקלת שמר... יעל
למחרת רכבתי ולרוכבי
ם לחותמו בלילה אחרי
ו רסמכי עליה בשעה
ם כבר כההוא עובדא
הרי מינייהו כיומי וצינך
הו מאחר שכבר נחתם
לכו להם הגרים למדינת
ל זהום לכתחילה אפי' בשעה
רין כה' והו כיון שיפש
אחריו למקום מהלך יום
א לירלהוי שעה הרחק
היינו כההיא דפ' לולב
יהם לבני בניהם ויאמרו
ההיא דפ"ק דנידה דהוי
יה לכמוך עליו בשעה
א' ועל יושר מינייהם
[illegible]

הה"קשר

וחתמו ליא ירענא אי מוהני מסירה לה' אול עד
כיון שאהקפיד באחזמיה והכל הלוי בהקפידתו ת...
לכסו...א כד אמרי' בפ' התקבל איהו דמודעתי' מגרש
אפי'...א והוי כסוה הפ' אמ' לעשרה וכו' אחד כות...
במעמד כולם והו גבי אמרו לסופר וכו' אמרינן
ונעל ליא עמ' הכי והכי נמי חזינן אפידא במקו' שר
ופשוט כדאיתא בגיטין ובפ' גט פשוט ואיני מושיב
דבריכם אך שלא יהיא קולר הלוי בצוארי ו...
שגיאתי בדבריכם הבינותי כי זה האיש נוחין לרוכבי
וקריתי הקפעם יורא כהבכם וחזרתי לי מיר ועליכה

[illegible]

אבי העזרי

ראיתי תשובת אבא מרי נ"ע רבי
יואל הלוי וזהו לשונו לפי שראיתי יהודים
המחזרים לקנות מיהודים אחרים שבאו להם טרפ'
ואחר כך מוכרים אותה לגוים ומרויחים וחוזרי' וקונים
טרפות אחרים מן היהודים ומוכרים לגוים נתתי אל
לבי ומצא' בפ' ז' דשביעי' במשנה ומייתי' לה בפ' כל
שעה ציידי חיה ועופות ודגים שנזדמנו להם מינין

שמיעה ותפילה · א״ר יוחנן הכא נמי א״ר עסיקינן
כגון שביטל במזיד · רב אשי דייק נמי דקתני
ביטל ולא קתני טעה והכי הילכתא דליכא מידי
תפלה · ואפי׳ בשבת פסק כפירוש דא״ע דעולתה
בקושיא לא ידחיא הא דתניא טעה ולא הב׳
התפלל במנחה בשבת מתפלל ערבית שתים של
חול וכו׳ עד אם הבדיל בשנייה עולתה לו
ראשונה לא עלתה לו וצריך לחזור ולהתפלל
תפילה אחרת של מנחה · מכאן אנו נמי דהוא
הדין בנר חנוכה · וגר׳ נפ״ג שאכלו אמ׳ רב יהודה
שכח ולברך והכניס אוכלין לתוך פיו וכו׳ ואסקינן
והכי משקין בולען ושונא מברך · הריא״ל דמאיסו
לא אמרי ליה לפולטן והוה ליה כמו דאי עבר
והא גר׳ התם בעי מיניה מרב חסדא מי ששכח
ואכל בלא ברכה מהו שיחזור ויברך אמ׳ להן מי
שאכל שום וריחו נודף וכו׳ אמ׳ רבינא הילכך
אפי׳ גמר סעודתו צריך לחזור ולברך וא״ע גב
דל״ו עובר לעשייתן הוא · ונב׳ בעיני דהילכ׳

לר׳ יות דחוזר ומתפ
ויולתה להתפילה ויאמ
סעודתו ובהל גדו פסק
ויום לן כרבינא [illegible] דר
לפסרק כן ויש [illegible] שבח
לטבילה וסבר׳ ליה דנצי
יש לו לברך קודם טבי
מברך לאחר טבילה · ו
לי׳ [illegible] ריעא׳ להתחיל
לית חוי גבריא ומשום
דה׳ חלא הוא הדין
למיחוי דכון דאיחזי
טבילה אפי׳ להתחיל יו
דצוחיא ק[illegible] תעב
ולא נפקא ליה מהך
נכר לכתחיל יות לו
ונתיה לבטלה לא הוי
שחייב להדליק והוגב

5

ורב נחמן דהתם · דלא מתפקר והדר הוו אם ל"א
מלוה שעל המשכון לא שנא משכון מטלטלין או
משכון דקרקע מטעם דהוי מוחזק כיון במלוה בין
מקביה יפי' עליה ל[illegible] והא דתנן בהכותב
מי שמת והיתה עליו [illegible] אשה והיה לו מלוה
או פקדון ביד אחר וכו' ומשמ' דאי לאו דינא
שביע ולא [illegible] הוא גבייה ממלוה כתובה
מפרישנא ליה במלוה שהיה לו עליו משכון מקי
מטלטלי ביד אחר · דגביא לדברי הכל אי לאו דינא
שבוע והההיא דלא משכחן תנא דאית ליה הכי
חומרי בכתובה בתוספ' מכתובות · ולפי' ר"ח
לא הוי הכא ראי' שפי' מלוה שעמו פליגי כגון ד'
שתפש הבכור את המלוה מיד הלוה · ריינא מרין
מלוה ולא הוי יורש כיון שתפש · ופליגי פי' ישלו
כהדין הלוקח שנוטלין בגורתו וישמו פי' ע"א
והכא נמי תפש בזה השנייה במלוה · ויש לדחות
והני מילי במטלטלי · אבל בקרקע לא הוי תפיסה
דקרקע [illegible] גזולה והויא בחזקת על היורשין
[illegible]

כניתה גם מין
מינ' בהשיב [illegible]
היינו ויטול
ביד אחר וכהי
ריך לה אחר [illegible]
[illegible]
[illegible] כון המלוה
[illegible] לו רחיה אב
[illegible] גמה עד
[illegible] היט משנ'
[illegible] וכי' שמוא
[illegible] משכון הכל מודי
[illegible] מקנה משכון ויש
[illegible] משכון דגבי משכון
ולא תני משכון
הטעם משום
[illegible] דמשכון אינו
[illegible]
[illegible]

אומוסית עשרה ושמו אמ' אפי' פרץ מקום שאי
ראוי לפרוץ וגדר מקום שאין ראוי לגדור הוי חזקה
וגם בספר חפץ ובמקצועינו הביא מירוש' הל' על
ברחו גבי הנאי בר דההיא דתבא בביתו צריך להזק
בין מחיים לל' אחר מיתה וטעמ' דאשג' דבע"ל לא
קפיד למחות ולהודיע יתומ' קפדי ומגלי ודמי לו
לחלקו דאפי' אב אבן מחזיק על זה וכן אחין איאות
בה דין חלוקה דאמ' דשותפ' בדאית בחזק' הבתים
ומה שנחלהתם כיון דמחיזין גו' בזה השנייה א
שייך תפיסה בקרקע ולא מפקינן מיניה כדר' אלעז'
או אמרי' נכסי בחזקת יתמי קיימי   אמנם לא
היה צריך להשיב עלמה לפי מה שכתבתי ואפי' הוי
רב' אלעזר אבין אי הויא תפיסה אולאו מהדרי'
עובדא כיון דאינו טעה בדבר משנה כתפרי' לעיל
ומיהו גם על זה אשיב לפי עניי מה שרמיה
אותה התפיסה אי לא מהדרי' עובדא כיון דאינו
טעה בדבר משנה כדפרי' לעיל ומיהו גם על זה
דכן השנייה להפיסה בני הראשונה דלא מפקינ'

בהכיתבקי שנ
וכו' וקיימ' לן כר
וגר' בפ' חזק' הכת
בעית בהאי ארע
וכו' ומסקנ' אשט
נחמן דאמ' לייה
היה שהיה תחית
שמת הרי שהיה
ובא אחר וערע
אינו שמכרה לא
מעליה קימו ואפ
כגון שבועה לא
מפסיד אבל אם
מפקינן מיניה ר
השכחנו וכו' שני
הקרקע הל הוי
כגבוי דמי וגבי נכ
עיקר הדין כזה הנ
דינא כר ... ז' כנ